

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลการเตรียมมารดาต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด และพฤติกรรมการ
ดูแลทารก

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสมทรง เค้าฝาย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

| | |
|------------------------|---------------|
| ผศ.ดร. ประคิดน สุจฉายา | ประธานกรรมการ |
| ผศ. วิมล ธนสุวรรณ | กรรมการ |
| รศ. ลาวัลย์ สมบูรณ์ | กรรมการ |
| รศ. อุบล นิวัติชัย | กรรมการ |
| ผศ.ดร. ลินจง โปธิบาล | กรรมการ |

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลการเตรียมมารดาต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด และพฤติกรรมการดูแลทารก กลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนด เข้ารับการรักษาในหออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลแพร์ ตั้งแต่หนึ่งสัปดาห์ขึ้นไป และเตรียมจำหน่ายจากโรงพยาบาล ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกรกฎาคม 2540 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 20 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 10 ราย และกลุ่มทดลอง 10 ราย กลุ่มทดลองได้รับการเตรียมเป็นเวลา 3 วันก่อนจำหน่ายทารก โดยใช้แนวคิดการส่งเสริมเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของเบนดูรา 4 วิธี คือ การประสบความสำเร็จในการกระทำ การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์ของผู้อื่น การใช้คำพูดชักจูง และการกระตุ้นเร้าทางอารมณ์ กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการเตรียมจากผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการเตรียมมารดา คู่มือการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของมารดาและทารก แบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดที่ผู้วิจัยแปลและดัดแปลงของไฟรแมน และโอเวน (Froman & Owen, 1989) และแบบสังเกตพฤติกรรมการดูแลทารกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและทดสอบความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของทั้ง 2 หมวดรวมกันเท่ากับ .97 ด้านความรู้เกี่ยวกับการดูแลทารกเท่ากับ .96 และด้านทักษะเกี่ยวกับการดูแลทารกเท่ากับ .92 แบบสังเกตพฤติกรรมการดูแลทารกได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และหาความเชื่อมั่นของการใช้แบบสังเกต ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ได้เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบแมน-วิทนีย์ ยู (Mann-Whitney U test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มารดาที่ได้รับการเตรียมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสูงกว่ามารดาที่ไม่ได้รับการเตรียม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
2. มารดาที่ได้รับการเตรียมมีพฤติกรรมการดูแลทารกถูกต้อง หรือเหมาะสมมากกว่ามารดาที่ไม่ได้รับการเตรียม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเตรียมมารดาก่อนจำหน่ายทารกคลอดก่อนกำหนดจากโรงพยาบาลส่งเสริมให้มารดามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสูงขึ้น และมีพฤติกรรมการดูแลทารกที่ถูกต้องเหมาะสม จึงควรจัดให้มารดาได้รับการเตรียมก่อนจำหน่ายทารกคลอดก่อนกำหนดจากโรงพยาบาล

| | | |
|---------------------|--|----------|
| Thesis Title | Effects of Maternal Preparation on Preterm Infant Care Self-Efficacy and Care Behavior | |
| Author | Miss Somsong Koafai | |
| M.N.S. | Maternal and Child Nursing | |
| Examining Committee | Assistant Prof. Dr. Prakin Suchaxaya | Chairman |
| | Assistant Prof. Wimon Tanasuwan | Member |
| | Associate Prof. Lawan Somboon | Member |
| | Associate Prof. Ubol Niwatichai | Member |
| | Assistant Prof. Dr. Linchong Pothiban | Member |

Abstract

The main purpose of this quasi-experimental research was to study the effects of maternal preparation on preterm infant care self-efficacy and care behavior. The subjects were 20 mothers whose preterm infants were admitted for more than one week and planned for discharge from Neonatal Intensive Care Unit, Phrae Hospital during January to July, 1997. They were purposively selected and were equally assigned to the control group and experimental group. The experimental group received preparatory training for 3 days which was based on 4 methods for enhancing self-efficacy cited in Bandura's self-efficacy theory: performance accomplishments, vicarious experience, verbal persuasion, and emotional arousal. The control group did not receive preparatory training.

Instruments were the Preparation Planning Protocol, Handbook for preterm infant care, the Demographic Data Form, the Preterm Infant Care Self-efficacy Scale developed from the Infant Care Survey (Froman & Owen, 1989), and the Infant Care Behavior Assessment developed by the researcher. The instruments content validity was examined. The reliability coefficients of the Preterm Infant Care Self-efficacy Scale was found to be .97 of which the two major subgroups of items, knowledge and skill were .96 and .92 respectively. The interrater reliability of the Infant Care Behavior Assessment was 1.0. The data was analyzed for frequency, percentage, means and standard deviation. The hypotheses were tested by using the Mann-Whitney U test.

The results revealed that:

1. The preterm infant care self-efficacy of mothers who received preparatory training were statistically significant more than mothers who did not receive preparatory training ($p < .01$).
2. The infant care behavior of mothers who received preparatory training statistically significant more correct than mothers who did not receive preparatory training ($p < .01$).

From the research, mothers of preterm infants should receive preparatory training so they will have self-efficacy in caring for preterm infants and be able to perform the caring behavior appropriately.